

ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

*Чухліб Ю. С., студентка (гр. ЛН-01, ІХФ КПІ ім. Ігоря Сікорського);
Землянська О. В., ст. викладач (каф. ОППЦБ КПІ ім. Ігоря Сікорського)*

Анотація. У статті розглянуто та проаналізовано особливості навчання під час воєнного стану та висвітлено недоліки та переваги деяких з аспектів життя в умовах воєнного стану. З 24 лютого 2022 року всі заклади освіти за можливості продовжують свою роботу в дистанційному режимі. Приводять у готовність наявні сили та засоби цивільного захисту наявні в закладі освіти, а в разі потреби, при виникненні надзвичайної ситуації, залучають ще й додаткові.

Ключові слова: навчання, воєнний стан, війна, Україна, студенти, навчальні заклади.

Abstract. The article considers and analyzes the peculiarities of training during martial law and highlights the disadvantages and advantages of some aspects of life under martial law. From February 24, 2022, all educational institutions will continue to operate remotely if possible. Lead in readiness available forces and means of civil protection are available in the educational institution, and if necessary, in the event of an emergency, attract additional.

Keywords: education, martial law, war, Ukraine, students, educational institutions.

Вступ. Війна – цього бояться всі покоління людей, бо що може бути страшніше? Вона несе лише страждання та горе. Ці страшні події зачіпають всі сфери життя, а особливо відбиваються на якості навчання.

Аналіз стану питання. Під час війни навчання має багато особливостей, відбуваються також зміни і в організації самого процесу, зазвичай вони мають негативний характер, так як люди вимушені багато часу перебувати у сховищах, або взагалі покидати свої домівки [1].

Мета роботи: проаналізувати аспекти налагодження освітнього процесу під час воєнного стану в Україні.

Методики, матеріали і результати досліджень. Українці віком від 6 до 23 років вимушені пристосовуватись до нинішніх умов навчання. 1,8 мільйона дітей виїхали та продовжують навчання за кордоном, а деякі залишилися вдома, та навчається тут в умовах війни. Всі учні та студенти опинились в різних умовах навчання, але життя продовжилось, а з ним і потреба здобувати освіту.

Війна це завжди стрес для людей, а особливо це впливає на підлітків та молодь, так як вони є найбільш уразливою частиною суспільства в період свого розвитку та суспільного росту. Саме під час цього віку учні та студенти навчаються, а з тим входять в групу тих, хто потребує підтримку свого морального стану. Наразі в Україні малорозвинена сфера психологічної підтримки, тому українцям важче вийти з важкого морального стану, якщо порівняти з іншими країнами Європи та Америкою. Послаблення морального стану може спричинитись багатьма різними факторами, а зокрема: переїзд в іншу

область або країну, втрата близьких та рідних людей, розмовний бар'єр з однолітками за кордоном, що тягне за собою ще одне порушення потреб – живе спілкування, невпевненість у майбутньому і відсутність чітких планів, відсутність бачення свого в майбутньому суспільстві, втрата свого дому, школи, університету. Статистику зруйнованої інфраструктури в Україні станом на 23 березня 2022 року наведено на рис. 1.

Рис. 1. Статистика зруйнованої інфраструктури в Україні станом на 23 березня 2022 року

Ще один негативний фактор, який впливає на освітній процес – це саме дистанційна форма навчання, яка розділила школярів та вчителів, студентів та викладачів ще 2 роки тому під час пандемії. Студенти та школярі, які починали здобувати освіту в період 2020-2022 роки – не знають як це, прокидатись раніше для того щоб встигнути дійти чи доїхати до школи/університету, мінімізація візуального спілкування з викладачем/вчителем та однолітками – це спричиняє затримку в соціально-суспільного дорослішання, не нагальність для досвіду набуття самоорганізації та навичок для подальшого вступу в інші навчальні заклади, неможливість повноцінного навчання з деяких дисциплін (фізкультура, музика, образотворче мистецтва, лабораторні роботи, креслення), вивчення деяких нюансів з інших дисциплін, також великою проблемою під час дистанційного навчання є гіподинамія, тому що саме така форма навчання спричиняє малорухливість в учнів/студентів. Тож, війна, а з нею дистанційна форма навчання внесла багато негативних корективів в освітній процес і життя

сучасних студентів та школярів.

Іноземці, які навчалися в вищих навчальних закладах до початку воєнних дій вимушені були евакуюватись задля своєї безпеки. Війна позбавила можливості навчатись для деяких з них взагалі. Інша частина іноземних студентів продовжили здобувати освіту в дистанційній формі, що обмежило їх в повноцінному навчанні. Деякі з них вимушені повернутись до своєї країни, де постійно ведуться бойові дії, так як і в місцях їх навчання [2].

Деякі студенти та школярі були вимушені змінити своє місце проживання, а деякі змушені були виїхати навіть за кордон. Багато з таких сімей опинились в розірваному стані: батько залишився в країні, а діти з матір'ю по інший бік кордону. В той самий час постає питання про продовження навчання вже в іноземних закладах освіти, тим більше що багато навчальних закладів самі пропонують здобувати освіту у них за спрощеною системою вступу. Звісно нашим громадянам для продовження навчання за кордоном потрібно опанувати іноземну мову, пристосуватись до їхнього способу життя. З іншого боку, за кордоном вони можуть отримувати моральну підтримку, будуть планувати своє життя в подальшому [3].

Для нашої країни це може означати втрату цінних кадрів у майбутньому, так як саме ті люди, які вирішують питання таким чином найбільш здатні для комунікації та подальшого планування майбутнього. Хоча, у випадку якщо такі громадяни вирішать зрештою повернутись до України, країна отримає фахівців які здобули іноземну освіту з іншим світобаченням, з європейськими нормами поведінки та вирішенням питань. І це може бути перевагою при можливій майбутній євроінтеграції.

Висновок. В підсумку можна сказати, що війна внесла корективи в навчання в нашій і продовжує вносити. Результат ми побачимо лише після завершення бойових дій і зможемо бачити в порівнянні наскільки змінювався освітній процес під час війни та після неї. Зараз можна сказати, що українці продовжують життя в тих умовах, в яких вони є, не дивлячись на страшні події вони навчаються в повну силу і мають надію, що скоро війна закінчиться.

Література

1. Безпека життєдіяльності та цивільний захист : підручник / О. Г. Левченко, О. В. Землянська, Н. А. Праховнік, В. В. Зацарний. – Київ : Каравела, 2019. 268 с.
2. Як дітям з України продовжити навчання за кордоном. URL: <https://osvita.ua/abroad/86216/>
3. Інформація для студентів та науковців з України. URL: <https://studyinaustria.at/de/studium/informationen-fuer-studierende-und-forscher/innen-aus-der-ukraine>.